

Quan l'ecologia entra en joc

Energia solar, reciclatge sistemàtic, respecte a la biodiversitat... Els Jocs Olímpics de l'any 2000 faran època en l'aspecte ecològic.

Pocs es van sorprendre, el dia 23 de setembre, quan la ciutat australiana de Sydney va aconseguir els Jocs Olímpics d'estiu de l'any 2000. Aquesta metròpoli tenia uns competidors forts, però tots ells amb problemes: Berlín, una forta oposició popular; Istanbul, un projecte poc madurat; i Pequín, un greu hàndicap polític.

De totes maneres, seria una gran injustícia dir que Sydney només va guanyar gràcies als defectes dels altres. El seu projecte era el més atractiu des de molts punts de vista i, en particular, des del punt de vista ecològic; tant és així que alguns s'han atrevit a dir que la concepció australiana respecte al medi era "la més revolucionària de la història de l'olimpisme". Aquesta concepció es podria sintetitzar en racionalitat i mesura, per una banda, i en consciència ecològica, per una altra.

A Sydney no pensen repetir els errors del passat, pel que fa a distàncies (Los Angeles, 1984) o a gegantisme (Moscou, 1980). Els australians volen oferir als atletes una vila olímpica que no disti gaire del lloc de les competicions, de manera que els qui ho desitgin puguin, fins i tot, anar-hi a peu.

La Vila serà a l'oest de la ciutat, al cor del Parc olímpic Homebush. En aquesta àrea es faran les competicions d'atletisme, tir amb arc, bàdminton, beisbol, ciclisme, gimnàstica, handbol, natació, tennis, voleibol i esgrima. La resta de competicions tindran l'escenari a l'est de la ciutat, a la zona anomenada Darling Harbour. La similitud amb Barcelona consistiria en l'intent d'apropar al màxim possible les instal·lacions (la més llunyana, a 30 minuts de la ciutat amb cotxe); i la diferència, en el fet que hi haurà una sola vila olímpica —per a 15.000 persones— on conviuran atletes i autoritats.

Una vila ecològica. Però la diferència més gran respecte a les seues anteriors és la construcció d'una "vila ecològica". Aquesta vila haurà de satisfer quatre directrius bàsiques: no-pol·lució de l'aire i de l'aigua; protecció de la capa

d'ozó; biodiversitat; i no-abús dels recursos naturals.

A la vila projectada, pensen reduir un 95% de les emissions de CO₂ respecte al que produiria un disseny convencional. Els electrodomèstics que hi empraran seran de baix consum energètic. El sol hi tindrà un paper fonamental: les construccions seran bioclimàtiques per tal d'aprofitar al màxim llum i energia. L'aigua calenta i l'electricitat seran produïdes per energia solar. I no tan sols en els edificis; també la il·luminació exterior serà solar.

Sydney no ha oblidat l'altra font de contaminació: la que prové dels materials tòxics. Així, en la construcció no utilitzaran PVC (polivinil de carboni), ni tampoc en els embalatges, ni faran servir materials sintètics com a aïllants.

Els australians pensen contribuir a aquesta reducció del 95% en l'emissió de CO₂, afavorint el transport col·lectiu. Totes les instal·lacions estaran connectades a una xarxa especialment concebuda per als jocs i faran arribar fins a la vila un ramal dels ferrocarrils nacionals.

Igualment, vetllaran especialment per la protecció de la capa d'ozó. Els alarmants descobriments que aquesta capa es malmetia han fet prendre consciència a la comunitat mundial que es tractava d'un problema seriós i que calia actuar. En aquest sentit, tots els refrigeradors i sistemes aïllants de la vila olímpica de Sydney seran "nets"; els frigorífics per exemple no portaran CFC, HCF ni HFC.

Pel que fa a biodiversitat, tota la vegetació utilitzada en l'enjardinament de la vila olímpica serà natural, amb espècies autòctones. En la construcció faran servir fusta, però amb un control sobre el seu origen, i impediran l'ús de fustes provinents de boscos verges.

A l'hora d'aprofitar els recursos naturals, Austràlia vol ser la primera. Així, tocant a l'aigua, han pensat en sistemes d'estalvi i de reciclatge. Totes les aigües residuals seran sotmeses a una depuració biològica; un cop depurada, l'aigua servirà per a regar. També enginyaran un sistema de replega selectiva —pas previ al re-

ARXIU

La badia de Sydney. El comitè impulsor dels Jocs Olímpics del 2000 (baix, l'anagrama de la candidatura australiana) ha treballat conjuntament amb Greenpace i altres organitzacions ecologistes per a elaborar un projecte atractiu des de molts punts de vista i innovador pel seu respecte medioambiental.

ciclatge— del paper i del plàstic utilitzats per a participants i visitants.

Però el que potser és més interessant de tot plegat és que les exigències ecològiques no es limitaran a la vila, ans s'estendran al conjunt del projecte. Així, tota la runa generada per la construcció de les instal·lacions olímpiques serà reciclada. Els espais naturals situats en els llocs on s'han de bastir les instal·lacions seran respectats, encara que no "encaixin" perfectament en la nova planificació. La preservació tindrà prioritat sobre la destrucció.

Les noves tecnologies també faran la seva aportació a la línia ecològica dels jocs. A l'any 2000 el correu electrònic ja no serà una innovació, sinó un sistema d'ús corrent; les autoritats d'aquest país n'han previst l'ús massiu per tal de reduir el consum de paper. Les pantalles gegantines de les instal·lacions compartiran la mostra dels resultats de les competicions amb uns missatges audiovisuals que recordaran al públic les directrius ecològiques dels Jocs.

La unió fa la força. La proposta de Sydney no hauria estat tan modèlica si les institucions

ARXIU

El filó dels Jocs

Austràlia ha previst 6,8 milions de visitants per a l'any 2000, amb motiu dels Jocs. Aquest esdeveniment significarà una notable injecció econòmica per al país. Un estudi fet pels promotors de la candidatura assenyala que es crearan 150.000 llocs de treball, que s'ingressaran 3,5 bilions de dòlars per exportacions (moneda nacional) i que augmentarà de 10 bilions de dòlars el Producte Nacional Brut durant el període 1991-2004. Per drets de televisió, Sydney espera rebre 700 milions de dòlars. La ciutat, seguint l'exemple de Barcelona, aprofitarà l'esdeveniment per completar la seva xarxa viària i ferroviària i per estimular la construcció del seu segon aeroport internacional.

Austràlia sempre ha figurat com una implantació de la civilització britànica als confins del món. Sense que això deixi de ser cert, el fet és que aquest immens país cada cop és més multiètnic –només a Sydney hi ha 140 minories– i es va integrant de manera creixent en la zona asiàtica. En 1980 les exportacions al Japó representaven el 26,6% del total i, a la resta d'Àsia, pujaven al 13%. En 1990, el Japó continuava essent el primer client amb un 26,2%, però les exportacions a la resta d'Àsia ja representaven el 23,3%.

En el pla polític, la redefinició de la identitat nacional podria portar l'any 2001 a trencar els vincles amb la corona britànica –la reina Isabel és, constitucionalment, el cap d'estat d'Austràlia– i a convertir-se en una república. És probable, doncs, que si els laboristes en el poder culminen aquest procés, els atletes australians desfilin a Sydney amb una nova bandera, sense la Union Jack en un racó.

A. P.

Sydney té una molt bona qualitat de vida. La població de la badia s'aprofitarà i participarà de les noves instal·lacions esportives que es crearan per a la celebració dels Jocs.

no s'haguessin pres seriosament els suggeriments dels grups ecologistes. En l'etapa de promoció de la candidatura, Bruce Baird, el ministre responsable (Austràlia va crear un ministeri específic amb aquesta finalitat), va impulsar la creació d'un "Comitè del Medi". Aquest comitè és format per acadèmics, representants del govern i grups ecologistes, entre ells Greenpeace, Ark Australia, Total Environment Centre i Australian Conservation Foundation.

El grup amb el qual el govern australià més ha treballat és el Greenpeace australià, fins al punt que els criteris ambientals essencials que s'aplicaran en els Jocs provenen d'aquesta organització. El director internacional de Greenpeace, Paul Gilding, va declarar, tot just sabuda la designació de Sydney com a seu dels Jocs, que "el fet que el Comitè Olímpic australià faci seus els nostres criteris i que Sydney hagi estat finalment elegida pel Comitè Olímpic Internacional demostra de forma contundent la viabilitat de les campanyes que defendem en favor del medi, tan sovint qualificades d'utòpiques".

El resultat final no sols no ha estat utòpic, ans els promotors de Sydney 2000 afirmen que han rebut peticions de tot el món interessant-se pels aspectes ecològics de la seu. El ministre Baird posava en relleu, en un discurs recent, que "les directrius havien estat dissenyades a fi que hom les pogués utilitzar en qualsevol punt del món."

Per als escèptics que es pensin que la vila ecològica només és una declaració d'intencions, cal dir que totes les empreses que vulguin optar a un contracte per participar en la construcció de les instal·lacions olímpiques hauran de complir necessàriament les directrius.

Com es pot comprovar, Sydney és una ciutat amb futur, decidida a deixar empremta, i no té res a veure amb el petit refugi de convictes que va ser en els seus orígens, a final del segle XVIII. Malgrat el seu creixement –avui ja compta amb més de 3 milions i mig d'habitants– la ciutat ha sabut combinar modernitat i harmonia. Una prova n'és l'òpera construïda als anys 60 a la badia: les cúpules en forma de petxina configuren, segons molts urbanistes, un dels espais portuaris més bonics que existeixen. No és casualitat, doncs, que l'anagrama de Sydney 2000 hagi incorporat aquest símbol de la ciutat.

Austràlia sempre ha estat vista com una terra d'esperança. En plena *guerra freda*, cap al 1959, la pel·lícula *On the Beach* ("La hora final", en espanyol) mostrava un planeta destruït per la guerra nuclear, i només Austràlia se salvava de la catàstrofe. Al 2000, aquest magnífic continent donarà una lliçó de com sobreviure en aquest món.

Albert Punsola